

Informatie voor de raad

Onderwerp	-	Bestuursrapportage en Begrotingswijziging GGD 2022
Portefeuillehouder	-	Jan Uitslag
Eenheid	-	Maatschappelijke Ondersteuning
Contactpersoon	-	Wendy Kuiper
Contactgegevens	-	w.kuiper@dalfsen.nl
Openbaarheid	-	Openbaar

Behandeld in collegevergadering van	29 november 2022
Behandeling in raadsvergadering van	19 december 2022

Kernboodschap:

Het college van B&W stelt u voor kennis te nemen van:

Het voorstel is geen zienswijze in te dienen over de begrotingswijziging GGD 2022

Toelichting:

De gemeente Dalfsen is samen met tien andere gemeenten deelnemer in de gemeenschappelijke gezondheidsdienst (GGD) IJsselland. De raad ontvangt jaarlijks ter informatie de bestuursrapportages en heeft bij wijzigingen op de programmabegroting de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze.

De exploitatie van 2022 wordt, net als vorig jaar, sterk beïnvloed door de extra taken die de GGD in verband met COVID-19 uitvoert. De GGD registreert de extra kosten apart in de financiële administratie, maar COVID-19 heeft ook invloed op de reguliere taakuitvoering. Net als vorig jaar is dit jaar de meerkostenregeling van het Ministerie van VWS van kracht. In tegenstelling tot vorige jaren vergoedt het Rijk geen nadelige effecten op de reguliere exploitatie meer.

De kosten van laboratoriumdiagnostiek worden ook dit jaar volledig vergoed. Voor een deel door het ministerie en voor een deel door het RIVM. Daarnaast wordt de exploitatie beïnvloed door de extra taken opvang ontheemden Oekraïne en het bestrijden van de monkeypox.

Vanwege het variabele contract met de energieleverancier voor het pand in eigendom, wordt de GGD in ieder geval dit jaar ook geconfronteerd met relatief hoge prijzen en daarmee een toename van de kosten.

Zoals bekend biedt de (meerjaren)begroting van de GGD geen ruimte om tegenvallers op te vangen in de exploitatie. En dat komt tot uiting in de prognose van het verwachte resultaat. Op basis van de realisatiecijfers tot en met augustus 2022 en de uitgangspunten van de meerkostenregelingen en het compensatiebedrag voor de taken Jeugdgezondheidszorg in het kader van de zorg voor ontheemde kinderen uit Oekraïne, is een prognose gemaakt van het verwachte resultaat. Voor het exploitatiejaar 2022 wordt, in lijn met het negatieve eindsaldo van de GGD over het jaar 2021 en het financieel meerjarenperspectief zoals in de ontwikkelingsbrief van januari 2022 geschetst, een negatief saldo van € 643.000 verwacht.

De toelichting op het saldo is in deze Bestuursrapportage najaar 2022 uitgewerkt op basis van de onderdelen uit de Programmabegroting 2022. Alleen significante afwijkingen worden toegelicht. Het grootste deel van de afwijkingen betreft hogere personeelslasten.

In totaal stijgt de begroting van GGD IJsselland van € 28,4 miljoen naar € 72,1 miljoen. De toename van ruim € 43 miljoen wordt grotendeels verklaard door extra kosten als gevolg van COVID-19 en de opvang van vluchtelingen. Dit bedrag wordt volledig door het Rijk vergoed.

De overige stijging van de begroting van € 2 miljoen wordt grotendeels verklaard door het actualiseren van aanvullende diensten en projecten die bij het opstellen van de begroting nog niet bekend waren.

Voorbeelden zijn een groot aantal projecten, de aanvullende diensten Jeugdgezondheidszorg, de extra vaccinatieronde HPV en de het prenatale huisbezoek.

Voor het exploitatiejaar 2022 wordt, in lijn met het negatieve eindsaldo van de GGD over het jaar 2021 en het financieel meerjarenperspectief zoals in de ontwikkelingsbrief van januari 2022 geschetst, een negatief saldo van € 643.000 verwacht.

In de begrotingswijziging 2022/1 zijn de resultaten uit de Bestuursrapportage najaar 2022 verwerkt. De bestuursrapportage is een rapportage aan het algemeen bestuur van GGD IJsselland over de eerste acht maanden van het jaar aangevuld met een prognose van de GGD voor de resterende maanden van het jaar. De prognose op basis van de exploitatie over de eerste acht maanden laat een verwacht nadelig saldo voor 2022 zien van € 643.000,-. Op basis van de resultaten van de bestuursrapportage en de geldende regelgeving is het noodzakelijk om budgetten in de begroting 2022 van GGD IJsselland aan te aanpassen. Hierin voorziet de begrotingswijziging.

De begrotingswijziging heeft voornamelijk betrekking op administratief-technische aanpassingen, zoals de bijstelling van budgetten en het toevoegen van inkomsten en uitgaven van extra taken, projectgelden en aanvullende diensten die niet in de programmabegroting zijn opgenomen. Deze ontwikkelingen hebben geen gevolgen voor de inwonerbijdrage van gemeenten. Vooralsnog wordt aangegeven dat de dekking van € 643.000, zal komen uit reserves van de GGD. In 2023 komt de definitieve afrekening over 2022 met een voorstel.

Een groot deel van het voorziene nadelig resultaat 2022 wordt veroorzaakt door de kosten die de GGD maakt voor de noodzakelijke inzet van personeel op plekken waarvoor het algemeen bestuur vanaf 2023 structureel de financiële middelen heeft toegekend. Die worden geduid als incidenteel. Het gaat hierbij om de formatie van onder andere informatiebeveiliging, privacy en voorkomen van risico's en claims. Het overige nadelig resultaat hangt voornamelijk samen met omgevingsfactoren als krapte op de arbeidsmarkt en prijsstijgingen als gevolg van onder andere de energiecrisis. Vooralsnog duidt de GGD dit als incidenteel, waarbij het wel de vraag is hoe deze omgevingsfactoren zich gaan ontwikkelen. Veel zal afhangen van economische marktontwikkelingen.

Bijlagen:

1. Aanbiedingsbrief begrotingswijziging 2022/1 en bestuursrapportage GGD
2. Begrotingswijziging GGD2022/1
3. Bestuursrapportage GGD najaar 2022

Burgemeester en wethouders van de gemeente Dalfsen,

de burgemeester
drs. E. van Lente

de gemeentesecretaris/alg. directeur
H.J. van der Woude

De raden van de gemeenten die deelnemen aan GGD IJsselland
T.a.v.: griffier

Datum: 29 september 2022
Kenmerknummer: G22.000974 /
Telefoon:
Onderwerp: Begrotingswijziging 2022/1 GGD IJsselland

Beste leden van de gemeenteraad,

GGD IJsselland werkt voor uw en tien andere gemeenten in de regio IJsselland aan een gezonde samenleving. Net als de jaren 2020 en 2021 is ook 2022 een bijzonder jaar voor GGD IJsselland. Dit jaar heeft de GGD niet alleen extra taken vanwege COVID-19 maar ook door monkeypox en de opvang van en zorg voor ontheemden uit Oekraïne. Nu we weer leven in een 'open' samenleving wordt ook onze inzet weer als vanouds op de reguliere taken gevraagd. En dat in een jaar waarin de krapte op de arbeidsmarkt en als gevolg daarvan de personeelskosten voor inhuur, zijn toegenomen.

Net als vorig jaar zijn de kosten en inkomsten vanwege COVID-19 en overige extra taken, in de administratie apart geregistreerd en zo goed als mogelijk van de reguliere exploitatie gescheiden. Toch valt dit in bijgaande begrotingswijziging, waar u als deelnemer aan deze gemeenschappelijke regeling zienwijze over uit mag brengen, niet volledig van elkaar te scheiden.

In deze brief informeren we u over proces en inhoud van de begrotingswijziging maar ook over de impact van COVID-19 en de overige extra taken op de organisatie en de afspraken die met het Rijk zijn gemaakt over de financiën als gevolg van de meerkosten rond COVID-19.

Bestuursrapportage najaar 2022

In de Bestuursrapportage najaar 2022 van GGD IJsselland rapporteert het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur over de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden en de financiële ontwikkelingen. De financiële ontwikkelingen die vragen om een aanpassing van de Programmabegroting 2022 zijn verwerkt in bijgevoegde Begrotingswijziging 2022/1.

Bezoekadressen

Zeven Alleetjes 1, 8011 CV Zwolle
Schurenstraat 8, 7413 RA Deventer
Consultatiebureaus: zie onze website

Contactgegevens

T 038 - 428 14 28
E info@ggdijsselland.nl
I www.ggdijsselland.nl

Centraal postadres

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

De prognose voor de najaarsbestuursrapportage is opgesteld op basis van de realisatiecijfers tot en met augustus en de nu bekende ontwikkelingen. In de administratie worden de kosten en opbrengsten voor COVID-19 en de overige extra taken apart geregistreerd, waarbij de uitgangspunten, voor zover bekend en voldoende uitgewerkt, van het Ministerie van VWS worden toegepast.

Als nadere toelichting op de begrotingswijziging treft u bijgaand de Bestuursrapportage najaar 2022 aan. Deze bestuursrapportage wordt inhoudelijk behandeld in het algemeen bestuur van 13 oktober 2022. De begrotingswijziging behandelt het algemeen bestuur in de vergadering van 8 december 2022.

Mogelijkheid indienen zienswijze

Voordat het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling een besluit neemt over de aanpassing van de begroting, hebben de raden van de deelnemende gemeenten de mogelijkheid om een zienswijze in te brengen over de voorgenomen begrotingswijziging. De wettelijke termijn voor het indienen van een zienswijze was altijd 8 weken. Met deze termijn hielden we dan ook altijd rekening in onze planning en control cyclus. Echter, recent is de Wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd en per 1 juli 2022 in werking getreden. Om de gemeenschappelijke regeling hierop aan te passen hebben we tot 1 juli 2024 de tijd. Echter, sommige artikelen zijn per 1 juli 2022 direct van kracht geworden. Zo is de termijn voor het geven van een zienswijze door de gemeenteraad op een begrotingswijziging verruimd van acht naar twaalf weken. Het toepassen van deze nieuwe termijn viel echter niet meer in te passen in het huidige vergaderschema van het algemeen bestuur. Hier is sprake van overmacht. We kunnen niet anders dan voor nu de gebruikelijke termijn van 8 weken voor het indienen van een zienswijze, aan te houden. Dit betekent dat we u vragen voor 25 november 2022 een eventuele zienswijze in te dienen bij het dagelijks bestuur van GGD IJsselland.

Het dagelijks bestuur brengt ingebrachte zienswijzen ter kennis van het algemeen bestuur en doet een voorstel over eventuele aanpassing van de voorgenomen concept-begrotingswijziging. De ontvangen zienswijzen, met eventuele wijzigingsvoorstellen, worden betrokken bij de besluitvorming van het algemeen bestuur op 8 december 2022.

Toelichting op de begrotingswijziging

In de begrotingswijziging 2022/1 zijn de resultaten uit de Bestuursrapportage najaar 2022 verwerkt. De bestuursrapportage is een rapportage aan het algemeen bestuur van GGD IJsselland over de eerste acht maanden van het jaar aangevuld met een prognose van de GGD voor de resterende maanden van het jaar. De prognose op basis van de exploitatie over de eerste acht maanden laat een verwacht nadelig saldo voor 2022 zien van € 643.000,-. Bij het vaststellen van

Bezoekadressen

Zeven Alleetjes 1, 8011 CV Zwolle
Schurenstraat 8, 7413 RA Deventer
Consultatiebureaus: zie onze website

Contactgegevens

T 038 - 428 14 28
E info@ggdijsselland.nl
I www.ggdijsselland.nl

Centraal postadres

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

de jaarrekening doen wij het algemeen bestuur voorstellen om het naar verwachting negatieve resultaat te dekken.

Op basis van de resultaten van de bestuursrapportage en de geldende regelgeving is het noodzakelijk om budgetten in de begroting 2022 van GGD IJsselland aan te passen. Hierin voorziet de begrotingswijziging die we u voorleggen.

De begrotingswijziging heeft voornamelijk betrekking op administratief-technische aanpassingen, zoals de bijstelling van budgetten en het toevoegen van inkomsten en uitgaven van extrataken, projectgelden en aanvullende diensten die niet in de programmabegroting zijn opgenomen. Deze ontwikkelingen hebben geen gevolgen voor de inwonerbijdrage van gemeenten.

In totaal neemt de begroting van GGD IJsselland van € 28,4 miljoen naar € 72,1 miljoen toe. De stijging van € 43,7 miljoen wordt grotendeels verklaard door de extra kosten als gevolg van COVID-19. Dit bedrag wordt volledig door het Rijk vergoed.

Toelichting op het verwachte resultaat

Het verwachte negatieve resultaat voor 2022 ontstaat voornamelijk als gevolg van:

- hogere personeelslasten vanwege a) tijdelijk vervangen van medewerkers (ziekteverzuim en verlof) b) noodzakelijke inzet op plekken waarvoor het algemeen bestuur vanaf het jaar 2023 structureel de financiële middelen heeft toegekend. Het gaat hierbij om de formatie voor onder andere informatiebeveiliging en privacy met het oog op het zoveel als mogelijk voorkomen van risico's op bijvoorbeeld datalekken;
- hogere energielasten;
- verminderde omzet bij Reizigersadvies, die niet meer gecompenseerd wordt via de meerkostenregeling van het Rijk;
- hogere onderhoudskosten locaties.

Een negatief resultaat voor 2022 is in lijn met het financieel beeld zoals in de ontwikkelingsbrief van januari 2022 geschetst en het negatief resultaat over 2021. Met de structurele verlaging van de algemene inwonerbijdrage van per 2020 is er nagenoeg geen ruimte binnen de begroting om onvoorziene kosten op te vangen. Verschillende ontwikkelingen zorgen nu voor kosten die bij het opstellen van de begroting niet waren voorzien.

Meerkosten- en compensatieregelingen extra taken

De exploitatie van GGD IJsselland wordt in 2022 sterk beïnvloed door de extra taken die de GGD in verband met de bestrijding van COVID-19 uitvoert. We registreren de extra kosten apart als een

Bezoekadressen

Zeven Alleetjes 1, 8011 CV Zwolle
Schurenstraat 8, 7413 RA Deventer
Consultatiebureaus: zie onze website

Contactgegevens

T 038 - 428 14 28
E info@ggdijsselland.nl
I www.ggdijsselland.nl

Centraal postadres

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

project in de financiële administratie. Omdat er landelijk met het Ministerie van VWS afspraken zijn gemaakt, in een zogeheten meerkostenregeling, over compensatie van de kosten die samenhangen met het coronavirus, gaan we er vooralsnog vanuit dat COVID-19 geen gevolgen heeft voor de inwonerbijdrage van uw gemeente aan de GGD. Belangrijk uitgangspunt in de regeling is dat alleen de extra kosten die de GGD maakt als gevolg van de bestrijding van COVID-19 worden vergoed. Er is afgesproken dat gemeenten hun reguliere inwonerbijdrage volledig betalen. De verantwoording van alle kosten, ook die worden vergoed door het Ministerie van VWS, vindt plaats via de jaarrekening van de GGD.

Ook de extra taken vanwege monkeypox en de opvang en zorg ontheemden Oekraïne zijn van invloed op onze exploitatie. De kosten die we maken voor het bestrijden van monkeypox krijgen we vergoed via een meerkostenregeling. De exacte uitwerking van deze regeling kennen we echter nog niet. Hetzelfde geldt voor het vergoed krijgen van de kosten voor de zorg voor en opvang van ontheemden uit Oekraïne. Waarbij het grootste risico is dat de vergoeding die gemeenten via het gemeentefonds ontvangen niet volstaat om de door gemeenten gemaakte kosten en de door de GGD gemaakte kosten te compenseren.

Vragen

Mocht u technische vragen hebben over deze begrotingswijziging dan kunt u hiervoor terecht bij Christine Hoogenboom, teammanager financiën (c.hoogenboom@vrijsselland.nl, tel. 06 22374543) of Jeroen Homburg, business controller (j.homburg@ggdijsselland.nl, tel. 06 23453778).

Hoogachtend,
namens het dagelijks bestuur

Drs A.M. (Rianne) van den Berg
directeur Publieke Gezondheid

Bijlagen:

- Eerste begrotingswijziging 2022 GGD IJsselland
- Bestuursrapportage najaar 2022

Bezoekadressen

Zeven Alleetjes 1, 8011 CV Zwolle
Schurenstraat 8, 7413 RA Deventer
Consultatiebureaus: zie onze website

Contactgegevens

T 038 - 428 14 28
E info@ggdijsselland.nl
I www.ggdijsselland.nl

Centraal postadres

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

Bestuursrapportage

najaar 2022

(G22.000966)

In de Financiële verordening GGD IJsselland is opgenomen dat het dagelijks bestuur het algemeen bestuur informeert met tussentijdse rapportages over de realisatie van de programmabegroting. Deze rapportage gaat in op de geleverde prestaties in de maanden januari t/m augustus 2022 en afwijkingen in de lasten en baten (begrotingswijzigingen).

Uit de Wgr (§ 7. Financiën, artikel 34-35) volgt dat het algemeen bestuur wijzigingen van de begroting vaststelt. Hiertoe biedt het dagelijks bestuur deze rapportage aan voor de vergadering van het algemeen bestuur van 13 oktober 2022. De gemeenteraden kunnen op de begrotingswijziging hun zienswijze geven. Hiertoe ontvangen de gemeenten na de vergadering van het dagelijks bestuur van 22 september de begrotingswijziging als onderdeel van de Bestuursrapportage najaar 2022. Vervolgens kan het algemeen bestuur op 8 december 2022 de begrotingswijziging vaststellen.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
1. Beleidsbegroting	5
1.1 Taken	5
1.2 Agenda publieke gezondheid	6
1.3 Middelen	7
1.3.1 Investerings als gevolg van nieuwe ontwikkelingen	7
1.3.2 Stijgende energieprijzen.....	7
2. Programma Gezondheid	8
2.1 Financieel overzicht.....	8
2.2 Toelichting significante afwijkingen per taakveld	8
2.2.1 Jeugdgezondheidszorg	8
2.2.2 Infectieziektebestrijding	9
2.2.3 Versterken gezondheid en veiligheid kwetsbare inwoners.....	11
2.2.4 Onderzoek, beleid en preventie	12
2.2.5 Toezicht houden	13
3. Programma Service en Samenwerking	15
3.1 Financieel overzicht.....	15
3.2 Toelichting programma Service en Samenwerking	15
4. Extra taken	16
4.1 COVID-19	16
4.2 Opvang en zorg ontheemden Oekraïne	16
4.3 Monkeypox.....	16
5. Overhead en overige baten en lasten	17
5.1 Prognose Overhead / Algemene baten en lasten	17
5.2 Mutatie reserves	17
5.3 Investerings.....	18
6. Begrotingswijziging	19
6.1 Wijziging van de vastgestelde begroting.....	19
Bijlage 1: Het instrument Bestuursrapportage	20
Bijlage 2: Begrotingswijziging	21
Bijlage 3: Overzicht aanvullende projecten	22

Inleiding

Voor u ligt de tweede bestuursrapportage over het jaar 2022. De eerste rapportage, die conform de afspraken in de planning en control cyclus van GGD IJsselland, wordt vastgesteld in de nieuwe samenstelling van het algemeen bestuur dat in juni 2022 is geïnstalleerd.

Al meer dan twee jaar lang zetten we ons vanuit GGD IJsselland in voor de bestrijding van COVID-19 en zijn de voorbereidingen voor de najaar campagne rond de herhaalprik in volle gang. Ondertussen leven we weer in een 'open' samenleving en voeren we nagenoeg al onze wettelijke en aanvullende taken weer vanouds of toegesneden op de huidige tijd uit. En hier blijft het niet bij in 2022. Naast de crisis asielopvang vraagt het aantal ontheemden uit Oekraïne onze aandacht en inzet. Vanuit het team Infectieziektebestrijding hebben we een rol in het opvangen van deze mensen. Daarnaast maken zij ook gebruik van de diensten die Jeugdgezondheidszorg biedt. Vanwege de verspreiding van het monkeypoxvirus hebben wij ook rond de zomer van de minister de opdracht gekregen om deze uitbraak te bestrijden. Daarnaast werken we dit jaar aan een aantal grote landelijk geïnitieerde ontwikkelopgaven, zoals het komen tot een gezamenlijke organisatie van de forensische geneeskunde congruent aan de politieregio en de doordecentralisatie van beschermd wonen, de centrale toegang. Dit alles vraagt om een groot organisatorisch vermogen en wendbaarheid van de GGD. En die laten we ook zien. Er wordt heel veel werk verzet en heel veel gaat goed.

Dat we nu al meer dan twee jaar alles van onszelf vragen om de dynamiek, die samengaat met het bestrijden van crisissen in combinatie met het uitvoeren van alle andere taken, het hoofd te bieden, trekt echter ook zijn wissel op onze organisatie. Te meer vanwege de huidige krappe arbeidsmarkt. Die brengt een hoger verloop met zich mee en tegelijk zijn de vaak specialistische medewerkers moeilijk vervangbaar. Dat zorgt weer voor meer werkdruk bij medewerkers met in sommige gevallen langdurig ziekteverzuim en externe inhuur tot gevolg. Waar het ziekteverzuim binnen de GGD al jaren onder de begrote 5% uitkwam is dat in 2021 met ruim 6% nu opgelopen naar ruim 7%.

Juist nu we de opgave hebben om te komen tot verdere versterking van de publieke gezondheid is voldoende kwalitatief goed personeel nodig. We zetten dan ook waar nodig en mogelijk in op het goed in de markt zetten van de GGD als aantrekkelijk werkgever, het verder professionaliseren van de medewerkers, functiedifferentiatie en op alternatieve werving- en selectiemethoden. Vanaf het jaar 2023 heeft het bestuur op enkele cruciale plekken, zoals rond informatiebeveiliging en privacy, extra formatie inclusief financiële middelen gehonoreerd. Om risico's zoals datalekken, zoveel als mogelijk te voorkomen, zijn deze werkplekken ook in 2022 al waar noodzakelijk ingevuld, zoals eerder besproken in het algemeen bestuur.

Algemeen financieel beeld

De exploitatie van 2022 wordt, net als vorig jaar, sterk beïnvloed door de extra taken die de GGD in verband met COVID-19 uitvoert. De GGD registreert de extra kosten apart in de financiële administratie, maar COVID-19 heeft ook invloed op de reguliere taakuitvoering. Net als vorig jaar is dit jaar de meerkostenregeling van het Ministerie van VWS van kracht. In tegenstelling tot vorige jaren vergoedt het Rijk geen nadelige effecten op de reguliere exploitatie meer. De kosten van laboratoriumdiagnostiek worden ook dit jaar volledig vergoed. Voor een deel door het ministerie en voor een deel door het RIVM.

Daarnaast wordt onze exploitatie beïnvloed door de extra taken opvang ontheemden Oekraïne en het bestrijden van de monkeypox. Vanwege het variabele contract dat we hebben met de energieleverancier voor het pand in

eigendom, worden wij in ieder geval dit jaar ook geconfronteerd met relatief hoge prijzen en daarmee een toename van de kosten.

In totaal stijgt de begroting van GGD IJsselland van € 28,4 miljoen naar € 72,1 miljoen. De toename van ruim € 43 miljoen wordt grotendeels verklaard door extra kosten als gevolg van COVID-19 en de opvang van vluchtelingen. Dit bedrag wordt volledig door het Rijk vergoed. De overige stijging van de begroting van € 2 miljoen wordt grotendeels verklaard door het actualiseren van aanvullende diensten en projecten die bij het opstellen van de begroting nog niet bekend waren. Voorbeelden zijn een groot aantal projecten (zie bijlage 3), de aanvullende diensten Jeugdgezondheidszorg, de extra vaccinatieronde HPV en de het prenatale huisbezoek.

Zoals bekend biedt de (meerjaren)begroting van de GGD geen ruimte om tegenvallers op te vangen in de exploitatie. En dat komt tot uiting in de prognose van het verwachte resultaat. Op basis van de realisatiecijfers tot en met augustus 2022 en de uitgangspunten van de meerkostenregelingen en het compensatiebedrag voor de taken Jeugdgezondheidszorg in het kader van de zorg voor ontheemde kinderen uit Oekraïne, is een prognose gemaakt van het verwachte resultaat.

Voor het exploitatiejaar 2022 wordt, in lijn met het negatieve eindsaldo van de GGD over het jaar 2021 en het financieel meerjarenperspectief zoals in de ontwikkelingsbrief van januari 2022 geschetst, een negatief saldo van € 643.000 verwacht. De toelichting op het saldo is in deze Bestuursrapportage najaar 2022 uitgewerkt op basis van de onderdelen uit de Programmabegroting 2022. Alleen significante afwijkingen worden toegelicht. Het grootste deel van de afwijkingen betreft hogere personeelslasten. Het invullen van vacatures en het tijdelijke vervangen van uitgevallen medewerkers kan veelal, als het al lukt, alleen door in te huren. En daar hangt vanwege de huidige krapte op de arbeidsmarkt en economische ontwikkelingen veelal een hoger prijskaartje aan. Vooralsnog is dit incidenteel van aard, waarbij wel de vraag is hoe snel de arbeidsmarkt zich herstelt en het ziekteverzuim weer afneemt.

Het verwachte resultaat is als volgt opgebouwd:

Programma	Resultaat	Meerkostenregeling	Ten laste van exploitatie GGD	Voor- of nadeel
Programma Gezondheid	-166	-62	-228	N
Programma Service & Samenwerking	-51	0	-51	N
Overhead	-514	0	-514	N
Onvoorzien	150	0	150	V
Totalen	-581	-62	-643	N

1. Beleidsbegroting

1.1 Taken

De Bestuursrapportage najaar 2022 gaat uit van de taken en diensten zoals verwerkt in Programmabegroting 2022. Daarnaast worden in deze rapportage de inkomsten en uitgaven uit kortlopende projecten verwerkt, voor zover die nog niet in de programmabegroting waren opgenomen. Ook wordt de exploitatie van 2022, net als voorgaande jaren, sterk beïnvloed door de extra taken die de GGD in verband met COVID-19 uitvoert. Meer over deze extra taak is toegelicht in paragraaf 5.1. De mutaties die hiermee samenhangen zijn verwerkt de Begrotingswijziging 2022/1 (bijlage 2). Dit jaar hebben we ook nog enkele andere extra taken gekregen. Hieronder volgt een toelichting op die taken. In hoofdstuk 5 worden deze extra taken financieel belicht.

Opvang en zorg ontheemden Oekraïne

Net als in de rest van Nederland leveren gemeenten in IJsselland een forse bijdrage in de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Een deel van hen wordt opgevangen door particulieren, een deel in een van de gemeentelijke opvangvoorziening. Deze vluchtelingen hebben recht op onderwijs, zorg en opvang. Wij voeren ook voor deze doelgroep verschillende reguliere taken uit zoals hygiënepreventie, infectieziektepreventie en – infectieziektebestrijding. Ook proberen wij onder deze doelgroep zoveel als mogelijk COVID-19 te voorkomen. En de GGD heeft een taak in de ondersteuning van gemeenten (bevolkingszorg) op het proces psychosociale hulpverlening. Om hierin te voorzien heeft onze GGD extra personele capaciteit aangetrokken en maakt net als de gemeenten extra kosten. Het kabinet maakt financiële middelen vrij om naast gemeenten ook GGD'en te compenseren. De middelen die wij hiervoor nodig hebben om de kosten te kunnen dekken, volgen verschillende routes.

Het kabinet heeft, met terugwerkende kracht vanaf 1 maart 2022, de ministeriële regeling opvang ontheemden vastgesteld. Op basis hiervan vergoedt het Rijk de gemeentelijke kosten voor de opvang van ontheemden voor zowel de Gemeentelijke Opvang Oekraïners (GOO) als de Particuliere Opvang Oekraïners (POO). Ook voor de bedrijfsvoering en kosten voor GGD'en, veiligheidsregio's en gemeenten met een coördinerende taak, is de uitwerking op hoofdlijnen bekend. De veiligheidsregio is het loket dat namens gemeenten, GGD'en en GHOR de bijdrage aanvraagt en vanuit het Rijk ontvangt.

De verantwoordelijkheid voor de zorg en ondersteuning vanuit de Wmo en de Jeugdwet, en de uitvoering van het basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg, het Rijksvaccinatieprogramma en het prenataal huisbezoek uit de Wet publieke gezondheid ligt óók voor Oekraïense ontheemden bij gemeenten. Jeugdgezondheidszorg voert laatstgenoemde drie taken uit.

Het totale compensatiebedrag voor deze taken wordt gebaseerd op het totaal aantal Oekraïense vluchtelingen dat in Nederland geregistreerd staat. Het bedrag wordt naar rato verhoogd of verlaagd op basis van het werkelijke aantal. Op dit moment wordt de wijze van verdeling van dit geld besproken door Rijk en gemeenten. Voor het grootste gedeelte wordt een normbedrag beschikbaar gesteld per vluchteling en per minderjarige vluchteling. We verwachten dat het Rijk nog dit jaar (uiterlijk decembercirculaire) de compensatie uitkeert. Zodra er duidelijkheid bestaat over het systeem voor vergoeden van kosten van GGD'en en de wijze van verdelen van het compensatiebedrag, komen wij met een voorstel aan het algemeen bestuur voor het financieren van de gemaakte kosten als gevolg van de door de GGD uitgevoerde taken. In paragraaf 4.2 gaan we nader in op de kosten en de dekking van de opvang Oekraïense vluchtelingen.

Monkeypox

In mei 2022 werd monkeypox bij mensen in Europa vastgesteld waarna dit pokkenvirus zich als snel verspreidde en ook in Nederland de kop op stak. De minister heeft vervolgens GGD'en de opdracht gegeven om de uitbraak te bestrijden en hierbij gebruik te maken van de corona infrastructuur en corona personeel. Net als bij COVID-19 kunnen we een beroep doen op een meerkostenregeling en moeten we door middel van een goede verantwoording inzichtelijk worden maken dat efficiënt wordt omgegaan met de reeds voor covid beschikbare middelen en separate financiering voor monkeypox opgedragen maatregelen. Zo is in augustus de GGD gestart met het vaccineren tegen monkeypox. De door het ministerie beschikbaar gestelde vaccins zijn bedoeld voor specifieke risicogroepen. Dat zijn de mensen met de grootste kans op monkeypox. Op die manier wordt de uitbraak van het virus het snelst beperkt.

Crisis asielopvang

Er zijn momenteel in Nederland te weinig opvangplekken voor asielzoekers. Het kabinet neemt met de veiligheidsregio's en gemeenten crisismaatregelen. Deze crisis vraagt vooralsnog zeer beperkt inzet van de GGD en kan dan ook tot nu toe opgevangen worden binnen de bestaande capaciteit van hierbij betrokken organisatieonderdelen.

1.2 Agenda publieke gezondheid

De elf gemeenten in IJsselland hebben een gezamenlijks ambitie op het gebied van publieke gezondheid voor de periode 2019-2023 vastgelegd in de strategische beleidsagenda 'Beweging vanuit eigen regie'. GGD IJsselland geeft met het gelijknamige programma uitvoering aan deze agenda in vijf programmalijnen:

Bij de afronding van de bestuursperiode 2018-2022 heeft het algemeen bestuur de eindrapportage 'Bewogen vanuit eigen regie' vastgesteld, waarin de inspanningen en resultaten in de afgelopen collegeperiode zijn beschreven. Naar aanleiding van deze rapportage heeft het bestuur geconcludeerd dat er veel is uitgevoerd en bereikt, maar dat de bestuurlijke agenda niet is afgerond. Het bereiken van de geformuleerde ambities vraagt nu eenmaal meer tijd. Aan het nieuwe bestuur is geadviseerd om op hoofdlijnen verder te werken op de ingeslagen weg. 2022 vormt daarmee een overgangsjaar. Er wordt enerzijds verder gewerkt aan het uitvoeringsprogramma dat in oktober 2021 is vastgesteld en tegelijkertijd wordt gewerkt aan de voorbereiding van een nieuwe bestuurlijke agenda die richting geeft aan de voortzetting van het beleidsprogramma voor Publieke gezondheid in IJsselland.

1.3 Middelen

1.3.1 Investerings als gevolg van nieuwe ontwikkelingen

Voor het versterken van de publieke gezondheid en het samenwerken aan weerbare en gezonde inwoners is door het Rijk nog geen extra financiering toegezegd. Dit is teleurstellend om dat de verwachting en hoop was dat juist door de inzichten van de COVID 19 crisis gezondheid en preventie hoger op de agenda zou komen en zou leiden tot extra structurele financiering. Hiervoor zijn ook door de 25 GGD-en in 2021 position papers ingediend en voor extra geld voor de jeugdgezondheidszorg en de versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid zijn respectievelijk een adviesnota en beleidsagenda ingediend bij het Ministerie van VWS.

Het kabinet heeft wel ingestemd met de oprichting van een Landelijke Functionariteit Infectieziektebestrijding (LFI). Met deze nieuwe organisatie wordt de landelijke regie op de infectieziektebestrijding ten tijde van een pandemie versterkt. Eind dit jaar start de LFI met haar voorbereidende rol op een toekomstige pandemie. Dit betekent dat zij aan de slag gaat om operationele zaken heel snel op te schalen bij een toekomstige pandemie. Denk hierbij aan zogeheten waakvlamcontracten om snel callcentra in te kunnen zetten of logistieke diensten in te kunnen schakelen. En ook aan een oefen- en trainingsprogramma en goed werkende ICT. Vanaf medio volgend jaar kan de LFI haar aansturende rol vervullen bij een mogelijke toekomstige pandemie.

De instelling van de LFI is onderdeel van de aanpak pandemische paraatheid van het kabinet. Deze aanpak omvat een reeks maatregelen om beter voorbereid te zijn op een volgende pandemie en het Nederlandse paraatheidsniveau blijvend op een hoger niveau te krijgen. Een van de belangrijkste maatregelen is versterking van de GGD'en. Alleen in combinatie met deze versterkte infectieziektebestrijding bij de GGD'en kan de LFI haar rol vervullen. Zo is er voldoende capaciteit nodig (artsen en andere professionals) en een versterking van de informatievoorziening en ICT-infrastructuur.

Vanaf het jaar 2023 is in de begroting een bedrag van € 332.000 opgenomen om een aantal noodzakelijke versterkingen in de organisatie van GGD IJsselland mogelijk te maken. Omdat deze versterkingen ook in 2022 al nodig zijn om zo veel als mogelijk risico's te voorkomen en om medewerkers met de juiste expertise op het gebied van onder andere informatiebeveiliging en privacy te behouden, maken we dit jaar al kosten. Deze kosten maken onderdeel van het geprognostiseerde negatieve saldo voor 2022. Voor een deel kunnen deze kosten gedekt worden uit het gereserveerde restant bedrag van jaarrekeningsaldo 2020 ter hoogte van € 126.000, indien het algemeen bestuur hiertoe bij het vaststellen van de jaarrekening toe besluit.

1.3.2 Stijgende energieprijzen

Om te besparen op energieverbruik en -kosten zijn in overleg met een energieadviseur verschillende maatregelen genomen. Zo is er opdracht gegeven om op alle locaties, waar dat mag, de kachels lager te zetten naar 19 graden, zoals ook landelijk is verzocht aan alle lokale overheden. Daarnaast hebben we gebouw eigenaren gevraagd de energiebesparende maatregelen door te voeren die een terugverdientijd hebben van 5 jaren, dit in

overeenstemming met de RVO-voorschriften. Verder hebben we laadpalen geplaatst om elektrisch rijden te bevorderen.

2. Programma Gezondheid

2.1 Financieel overzicht

Programma Gezondheid	Resultaat	Meerkostenregeling	Ten laste van exploitatie	Voor of nadeel
	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	
Basisproducten				
Jeugdgezondheidszorg	-100		-100	N
Infectieziektebestrijding algemeen	62	-62	0	
TBC-bestrijding	-26		-26	N
Seksuele gezondheid	0		0	
Milieu & Gezondheid	-47		-47	N
Toezicht kinderopvang	-33		-33	N
Toezicht WMO	25		25	V
Beleid & Onderzoek	-15		-15	N
OGGZ	11		11	V
Hygiënische probleemhuishoudens	0		0	
Forensische geneeskunde	2		2	V
PGA(S)	-7		-7	N
Aanvullende activiteiten				
Reizigersadvisering	-38		-38	N
Totaal	-166	-62	-228	N

In Bijlage 2 zijn de wijzigingen in het vastgestelde format voor een begrotingswijziging verwerkt.

2.2 Toelichting significante afwijkingen per taakveld

2.2.1 Jeugdgezondheidszorg

2.2.1.1 Financiën

Verwacht resultaat: € 100.000 nadelig

Voor Jeugdgezondheidszorg wordt een nadelig saldo van € 100.000 verwacht. Het resultaat wordt grotendeels verklaard door het hoge ziekteverzuimpercentage. Voor het continueren van de dienstverlening was vervanging noodzakelijk. De hogere kosten worden voor een groot deel gecompenseerd door incidentele aanvullende inkomsten voor de HPV-campagne.

Jeugdgezondheidszorg	Resultaat	Meerkostenregeling	Ten laste van exploitatie	Voor of nadeel
	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	
Jeugdgezondheidszorg	-100		-100	N
Totaal	-100		-100	N
Jeugdgezondheidszorg				

2.2.1.2 Ontwikkelingen

Prenataal huisbezoek in het basispakket jeugdgezondheidszorg

Het wetsvoorstel 'Prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg' is op 1 juli 2022 in werking getreden. Voor de uitvoering hiervan hebben de gemeenten een factuur ontvangen gelijk aan de uitkering voor een halfjaar. De wijziging is administratief verwerkt in de Begrotingswijziging 2022. De gemeenten die in 2022 het prenataal huisbezoek als aanvullend product op het basispakket afnemen, hebben een brief ontvangen met een voorstel over hoe een en ander met elkaar te verrekenen.

Ontwikkelingen rondom vaccinaties voor de jeugd

Met ingang van 1 januari 2022 worden naast meisjes ook jongens in het kader van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) gevaccineerd tegen het Humaan Papillomavirus (HPV-virus). Daarnaast wordt de vaccinatieleeftijd verlaagd naar 10 jaar. Voor de uitvoering hiervan hebben de gemeenten een factuur ontvangen gelijk aan de uitkering vermeld in de septembercirculaire gemeentefonds 2021. In maart van dit jaar hebben we bijna 8000 kinderen gezien die een vaccinatie hebben gekregen in het kader van de inhaalactie HPV-virus. De financiering hiervoor verloopt, vanwege het incidentele karakter via het RIVM. De wijzigingen zijn administratief verwerkt in de Begrotingswijziging 2022.

Aanbesteden elektronisch kinddossier

Ter voorbereiding op het aanbesteden van het elektronisch kinddossier is een marktverkenning uitgevoerd. De resultaten hiervan hebben wij zeer recent mogen ontvangen maar nog niet kunnen vertalen naar vervolgstappen.

2.2.1.3 Kernegevens

Dienstverlening	Aantallen 2021	Aantallen 2022 (halfjaar)	% 2022 (streefgetal 50%)
In beeld 0-18 jaar	109.181	110.750	
	98,1%	99,3%	
Extra contacten 0-18 jaar	56.601	30.748	54%
Aantal consultatiebureaus	28	28	

2.2.2 Infectieziektebestrijding

2.2.2.1 Financiën

Verwacht resultaat: € 64.000 nadelig

Een TBC arts gaat met pensioen. In verband met inwerken en de overdracht van werkzaamheden is de nieuwe arts begonnen voor de pensioendatum van de arts die vertrekt. Hierdoor zijn de salariskosten dit jaar hoger.

Reizigerszorg sluit naar verwachting af met een negatief resultaat van € 38.000. Tot het jaar 2022 konden negatieve resultaten als gevolg van wegvallende inkomsten via de meerkosten corona bij het ministerie van VWS worden gedeclareerd. Vanaf 2022 kan dat niet meer. De spreekuren worden weer drukker, maar de omzet is nog niet op het oude niveau van voor de COVID 19 crisis. Door de vaste (personeels)kosten wordt een nadelig resultaat verwacht.

Bij Infectieziektebestrijding algemeen ontstaat een voordelig resultaat van € 62.000. In 2022 zijn de medewerkers van IZB voor een groot deel ingezet voor Corona in het Corona Medisch Team (CMT). Hun inzet is doorbelast naar het CMT, waardoor er 'vacature' ruimte ontstaat bij de afdeling IZB. Omdat de inzet van het CMT wordt gedeclareerd via de meerkostenregeling, moet als gevolg van het schuiven de medewerkers het voordelig resultaat met de meerkosten verreken worden.

Infectieziektebestrijding	Resultaat	Meerkostenregeling	Ten laste van exploitatie	Voor of nadeel
	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	
Basisproducten				
Infectieziektebestrijding algemeen	62	62	0	
TBC-bestrijding	-26		-26	N
Seksuele gezondheid	0		0	
Subtotaal	36	62	-26	N
Aanvullende producten				
Reizigersadvisering	-38		-38	N
Subtotaal	-38		-38	N
Totaal	-2	62	-64	N
Infectieziektebestrijding				

2.2.2.2 Ontwikkelingen

In 2022 transformeren we de crisisorganisatie naar een duurzame COVID-organisatie binnen de GGD organisatie. Een belangrijke reden hiervoor is dat COVID-19 op dit moment weliswaar onder controle is, maar ook nog steeds onder ons is. Daarom moeten we behoedzaam blijven en flexibel zijn om te kunnen anticiperen als de situatie er om vraagt. De nieuwe COVID-organisatie is daarmee niet het einde, maar een doorstart, waarmee we er zijn voor de samenleving.

2.2.2.3 Kernegegevens

De fluctuatie in aantallen patiënten TBC en het aantal meldingen infectieziekten alsook telefoontjes is volledig toe te schrijven aan COVID-19.

In 2021 was door COVID-19 het reizen over de wereld stil komen te liggen. Nu de maatregelen zijn versoepeld trekt de reizigersmarkt en dus ook het aantal benodigde vaccinaties aan. We laten het aantal spreekuren dat we

draaien meegroeien met de vraag naar consulten. In het eerste halfjaar is het aantal consulten het aantal over heel 2021 al overstegen.

Dienstverlening	Aantallen 2021	Aantallen 2022 (halfjaar)	% 2022 (streefgetal 50%)
Inspecties tatoeage- en piercingshops	27	18	67%
Meldingen infectieziekten/meldingsplichtig:	207/56	149/119	72%
Meldingen over locaties met infectieziekte-risico voor publieke gezondheid/meldingsplichtig:	118	50	42%
Telefonisch vragen over infectieziekten:	732	256	35%
Consulten seksueel overdraagbare aandoeningen (soa)	3.031	1683	-
Gevonden soa (vindpercentage)	29,0%	29,2%	56%
Consulten reizigerszorg	3.057	3.096	101%
Consulten TBC	469	117	25%
Patiënten TBC	18	6	33%

2.2.3 Versterken gezondheid en veiligheid kwetsbare inwoners

2.2.3.1 Financiën

Verwacht resultaat: € 6.000 voordelig

Versterken gezondheid en veiligheid kwetsbare inwoners	Resultaat (* € 1.000)	Meerkostenregeling (* € 1.000)	Ten laste van exploitatie (* € 1.000)	Voor of nadeel
Basisproducten				
Beleid en secretariaat OGGZ	11		11	V
Hygiënische probleemhuishoudens	0		0	
Forensische geneeskunde – voorziening en lijkschouw	2		2	V
Gezondheidsvoorlichting statushouders	-7		-7	N
Totaal Versterken gezondheid en veiligheid kwetsbare inwoners	6		6	V

2.2.3.2 Ontwikkelingen

Landelijk worden gesprekken met de politie gevoerd, waarbij de politie heeft aangegeven dat zij op het niveau van de politieregio gaan contracteren. In Kring Oost Nederland verband is en wordt door een werkgroep uitvoering gegeven aan het gezamenlijk routeplan om te komen tot een toekomstbestendige forensische geneeskunde waarin vijf GGD-en nauw samenwerken. Een deel van de projectkosten wordt gedekt uit een

landelijke subsidie. De overige kosten worden vooralsnog geactiveerd met het oog op verrekening in de toekomstige tarieven. Mede door een personeelstekort wordt er al intensief samengewerkt met GGD Twente en was aanpassing van roosters nodig om de werkdruk te verlagen. Alle mutaties maken het lastig een raming voor het jaar te maken, maar een neutrale exploitatie lijkt op basis van de huidige inzichten waarschijnlijk.

2.2.3.3 Kernegevens

Het aantal meldingen team Zwerfjongeren is in lijn met de aantallen van voor 2021. Een goede verklaring voor het lagere aantal meldingen in 2021 is er niet.

Het aantal gegeven voorlichtingen aan statushouders in het eerste halfjaar is meer dan in heel 2021. Nu er minder COVID maatregelen gelden kunnen voorlichtingen vaker volgens planning doorgaan. Vanwege de verschillende crisissen is de beschikbare capaciteit voor het geven van de voorlichtingen niet de hele periode optimaal geweest. Hierdoor lopen we nog achter op de planning voor dit jaar. Vooralsnog is de beschikbare capaciteit voor het tweede halfjaar optimaal en is de verwachting dat het aantal geplande voorlichtingen voor dit jaar nog wordt gehaald.

Dienstverlening	Aantallen 2021	Aantallen 2022 (halfjaar)	% 2022 (streefgetal 50%)
Meldingen team VIA	516	265	51%
Meldingen team Zwerfjongeren	94	68	72%
Meldingen team hygiënische probleemhuishoudens	78	39	50%
Meldingen team VIA – verplichte GGZ	29	13	45%
Meldingen Meldpunt Centrale Toegang - maatschappelijke opvang	365	199	55%
Meldingen Centrale Toegang – beschermd wonen	1.371	614	45%
Meldingen Centrale Toegang – toegekende aanvragen beschermd wonen	756	317	42%
Lijkschouwingen	487	292	60%
Letselrapportages	345	151	44%
Arrestantenzorg: medische zorg bij bezoek	1.182	529	45%
Arrestantenzorg: telefonisch zorgadvies	290	132	46%
Voorlichtingen aan statushouders in het kader van hun inburgeringstraject	14	18	129%
Psychosociale hulpverlening	12	7	58%

2.2.4 Onderzoek, beleid en preventie

2.2.4.1 Financiën

Verwacht resultaat: € 62.000 nadelig

Binnen het team Milieu en Gezondheid is in de afgelopen jaren structureel een tekort ontstaan door onder andere teruggelopen projectinkomsten en slechts gedeeltelijk indexering van de bijdrage vanuit GGD Twente. In vorige jaren is het gelukt dit tekort te niet te doen door alsnog voldoende projectinkomsten te genereren. Momenteel vindt afstemming plaats met GGD Twente over het opstellen van een nieuwe gezamenlijke begroting en herverdeling van de bijdragen op basis van inwonersaantallen. Daarnaast is in 2021 tijdelijk personeel ingehuurd ter vervanging van langdurig ziekteverzuim en zwangerschapsverlof. Gezien de aanstaande pensionering van een teamlid is deze extra formatie aangehouden en wordt een vaste aanstelling voor 2023 overwogen. Om de extra kosten hiervan te reduceren wordt de medewerker niet langer meer ingehuurd maar is deze werkzaam op basis van een tijdelijke overeenkomst.

Het team Beleidsadvies en Onderzoek kent in 2022 een hoog personeelsverloop. Ervaren teamleden zijn elders aan de slag gegaan. Gevolg hiervan is dat het aantal declarabele uren binnen het team terug is gelopen. Ook wordt er binnen het team gesteund op tijdelijke inleenkrachten wat tot gevolg heeft dat de personeelskosten zijn gestegen. Vanaf augustus zijn er verschillende initiatieven gestart om kosten te reduceren en de declarabele uren te verhogen.

Onderzoek, beleid en preventie	Resultaat	Meerkostenregeling	Ten laste van exploitatie	Voor of nadeel
	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	
Basisproducten				
Advisering en ondersteuning lokaal en regionaal gezondheidsbeleid en regionale samenwerking	-15		-15	N
Milieu en Gezondheid	-47		-47	N
Totaal Onderzoek, beleid en preventie	-62		-62	N

2.2.4.2 Ontwikkelingen

2.2.4.3 Kerngegevens

Dienstverlening	Aantallen 2021	Aantallen 2022 (halfjaar)	% 2022 ('streefgetal' 50%)
Adviezen over beleid o.a. corona, gezondheid, jeugd, leefomgeving, positieve gezondheid, wmo, ouderen, armoede, participatie, laaggeletterdheid. Gezondheidsbevordering. Coördinatie van en deelname aan: lokale- en regionale gezondheidsprogramma's en projecten. Onderzoek naar gezondheidsmonitor (kinderen, jeugd, (jong) volwassenen en ouderen), kwantitatief en kwalitatief onderzoek naar de impact van corona op de samenleving, verdiepende onderzoeken en onderzoek op vraag van gemeenten.			
Totaal aantal meldingen en adviezen Milieu & Gezondheid	200	102	51%

2.2.5 Toezicht houden

2.2.5.1 Financiën

Verwacht resultaat: € 8.000 nadelig

Toezicht houden	Resultaat	Meerkostenregeling	Ten laste van exploitatie	Voor of nadeel
	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	
Basisproducten				
Toezicht Kinderopvang	-33		-33	N

Aanvullende producten			
Toezicht WMO	25	25	V
Totaal Toezicht houden	-8	-8	N

2.2.5.2 Ontwikkelingen

2.2.5.3 Kernegegevens

Vanaf het vierde kwartaal 2021 is capaciteit beschikbaar gekomen om ook thematisch/proactief toezicht uit te voeren. Dat is zichtbaar in de cijfers.

Dienstverlening	Aantallen 2021	Aantallen 2022 (halfjaar)	% 2022 (streefgetal 50%)
Inspecties kinderdagverblijven	364	250	69%
Inspecties buitenschoolse opvang	351	185	53%
Inspecties gastouderbureaus	28	12	43%
Inspecties gastouders	416	264	63%
Thematisch/ proactief toezicht	1	16	1600%
Signaaltoezicht	10	7	70%
Calamiteitentoezicht	19	10	53%

3. Programma Service en Samenwerking

3.1 Financieel overzicht

Programma Service en Samenwerking	Resultaat	Meerkostenregeling	Ten laste van exploitatie	Voor of nadeel
	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	
Totaal Service en Samenwerking	-51		-51	N

In Bijlage 2 zijn de wijzigingen in het vastgestelde format voor een begrotingswijziging verwerkt.

3.2 Toelichting programma Service en Samenwerking

Binnen het team Organisatieadvies & Ontwikkeling is met name het in de begroting opgenomen personele budget voor communicatie overschreden. Deze kosten hangen grotendeels samen met de hogere inhuurkosten voor vervanging tijdens zwangerschapsverlof en de tijdelijke invulling van vacatureruimte met inhuurkrachten. Voor de versterking van de organisatie is ook extra ingezet op de communicatiefunctie. Hiervoor zijn in de begroting 2023 structurele middelen opgenomen. In 2022 leidden deze kosten tot een overschrijding.

4. Extra taken

4.1 COVID-19

In 2022 wordt er door het Ministerie van VWS, GGD GHOR Nederland en het RIVM gewerkt aan een lange termijnvisie op het testen, uitvoeren van BCO en vaccineren. Er worden verschillende scenario's uitgewerkt en deze scenario's vormen de basis om met de GGD'en af te spreken waar ze klaar voor moeten staan en welke capaciteit iedere regio moet hebben om te testen, BCO uit te voeren en te vaccineren.

Dit jaar zijn de projectteams Corona van de GGD omgebogen naar een toekomstbestendig organisatieonderdeel dat op basis van processen het testen, BCO en vaccineren uitvoert. De organisatie kan meebewegen met de inzet die nodig is. De omvang van de inzet kan nog steeds fluctueren. De teams Infectieziektebestrijding en KCC waren verweven met de crisisorganisatie. Deze teams zijn weer ontvlochten uit de corona organisatie.

Voor de financiering van de extra kosten voor de GGD is de zogenaamde meerkostenregeling afgesproken. Hierin ligt vast dat het Ministerie van VWS de werkelijke extra kosten voor de GGD rechtstreeks aan de GGD vergoedt. De regeling is gecontinueerd voor heel 2022.

Op basis van de kaders en spelregels van de meerkostenregeling kunnen we ervan uitgaan dat het ministerie de extra kosten volledig vergoedt en dat er geen specifieke corona uitgaven ten laste van de deelnemende gemeenten komen. Alle inzet voor corona is voor de gemeenten budgettair neutraal.

Voor 2022 zijn de kosten lager dan in 2021 (€ 66 miljoen). De kosten worden geraamd op:

Kosten COVID-19 uitgesplitst naar taken	
Totaal testen	€ 9.500.000
Totaal BCO	€ 9.000.000
Totaal vaccineren	€ 22.000.000
Overige meerkosten	€ 500.000
Totaal	€ 41.000.000

4.2 Opvang en zorg ontheemden Oekraïne

In paragraaf 2.1 zijn de activiteiten van de GGD beschreven. De kosten worden gedekt door een bijdrage van het Ministerie J&V. De GGD declareert de kosten via Veiligheidsregio IJsselland. Voor de inzet voor de jeugdgezondheidszorg ontvangen de gemeenten via het gemeentefonds een bijdrage. De GGD moet de inzet van de Jeugdgezondheidszorg van de gemeenten ontvangen. De totale kosten voor 2022 worden geraamd op € 185.000.

4.3 Monkeypox

In paragraaf 2.1 is de inzet van de GGD toegelicht. De kosten van de Monkeypox worden via een (aparte) meerkostenregeling door het Ministerie van VWS vergoed. Bij de uitvoering van de activiteiten (BCO, testen, en vaccineren) wordt zoveel mogelijk gebruikt gemaakt van de faciliteiten van de corona organisatie. De kosten zijn nog niet te ramen en zijn daarom als PM in de begrotingswijziging meegenomen.

5. Overhead en overige baten en lasten

5.1 Prognose Overhead / Algemene baten en lasten

Per saldo is het resultaat van de overhead € 364.000 nadelig. De overhead is opgebouwd uit veel verschillende posten. De verwachte overschrijding ontstaat na saldering van diverse niet begrote voor- en nadelen.

De belangrijkste verklaring voor het negatieve resultaat zijn:

1 Hogere energiekosten locaties	94
2 Hogere personeelskosten	284
3 Onvoorzien	-150
4 Hogere kosten bedrijfsvoering (versterking)	50
5 Hogere onderhoudskosten locaties	64
6 Overige personeelskosten	22
Totaal	364

Ad 1) de sterk stijging van de energieprijzen zal naar verwachting leiden tot fors hogere kosten, ondanks de genomen maatregelen (zie 1.3.2). De raming van de hogere energiekosten is € 94.000.

Ad 2) tijdelijke inhuur van teammanagers in verband met vacatures en ziekteverzuim, waarbij deels extra capaciteit is ingehuurd vanwege de regionale samenwerking binnen de forensische geneeskunde.

Ad 3) de post onvoorzien valt vrij.

Ad 4) de gezamenlijke bedrijfsvoering met Veiligheidsregio IJsselland is op onderdelen versterkt. Dit leidt tot incidentele hogere doorbelasting. Vanaf 2023 zijn hiervoor structurele middelen in de begroting opgenomen.

Ad 5) aan de hoofdlocatie is noodzakelijk onderhoud uitgevoerd dat niet was voorzien. Daarnaast is ter voorkoming van COVID-19 onder het personeel het aantal schoonmaakmomenten geïntensiveerd, hetgeen leidt tot incidenteel hogere kosten.

Ad 6) door het hoge ziekteverzuim (ruim 7% in plaats van de begrote 5%) zijn de kosten van de arbodienst hoger.

5.2 Mutatie reserves

In onderstaande overzichten zijn de verwachte mutaties van de reserves opgenomen.

Stand van de reserve PGA o.b.v. jaarrekening 2021	301.592
Toevoegingen 2022	0
Prognose van onttrekking	0
Per saldo mutatie van de reserve PGA 2022	0
saldo reserve	301.592

Niet begroot is de jaarlijkse storting in de risicoreserve. De storting wordt gevoed uit de opslag in het uurtarief van de aanvullende diensten en projecten, naar verwachting dit jaar opnieuw begroot op € 100.000. Op basis van het ziekteverzuim bij JGZ is geraamd dat € 25.000 onttrokken kan worden uit de risico-opslag.

Stand van de risicoreserve o.b.v. jaarrekening 2021		584.079
Toevoegingen 2022 uit opslag in tarieven	100.000	
Prognose van onttrekkingen aan de risicoreserve	25.000	
Per saldo mutatie van de risicoreserve 2022		75.000
saldo reserve		659.079

In de vastgestelde begroting is rekening gehouden met een storting in de onderhoudsreserve van € 50.000. In 2022 verwachten we voor € 64.000 aan het onderhoudsreserve te onttrekken wegens schilderwerkzaamheden en het vervangen van het garage dak op locatie Zeven Alleetjes.

Stand van de reserve groot onderhoud gebouw o.b.v. jaarrekening 2021		249.920
Toevoegingen 2022		50.000
Prognose van onttrekkingen aan de risicoreserve		0
Per saldo mutatie van de reserve groot onderhoud gebouw 2022		50.000
saldo reserve		299.920

De SOA sense gelden zijn geormerkte gelden (Rijksbijdrage) waarvoor een reserve is opgenomen. In 2020 is een egaliseringsreserve toegestaan vanwege COVID-19. Eventuele toekomstige risico's met betrekking tot deze taak kunnen hieruit worden gedekt. Vooralsnog wordt voor 2022 geen positief of negatief saldo voorzien.

Stand van de reserve SOA sense o.b.v. jaarrekening 2021		166.459
Toevoegingen 2022	0	
Prognose van onttrekkingen	0	
Per saldo mutatie van SOA sense 2022		0
saldo reserve		166.459

5.3 Investerings

Voor 2022 worden de volgende investeringskredieten geraamd:

Uitbreiden aantal elektrische laadpalen	€ 26.000*
Vervangen mobiele telefoons	€ 99.000

Totaal investeringen 2022 **€ 112.000**

Deze investeringen leiden pas tot afschrijvingskosten in het jaar na ingebruikname. In de begroting 2023 is rekening gehouden met de kapitaallasten die voortvloeien uit de investeringen.

*De investering van de laadpalen is hoger dan in de voorjaarbestedingsrapportage was geraamd (€ 13.000).

6. Begrotingswijziging

6.1 Wijziging van de vastgestelde begroting

De totale omvang van de primitieve begroting van de GGD is € 28,4 miljoen. In Bijlage 2 is de begrotingswijziging van 2022 opgenomen. Hierin is te zien dat begroting stijgt naar een totaal van € 72,1 miljoen. Dit is een stijging van € 43,7 miljoen. Het grootste gedeelte van de stijging wordt veroorzaakt door de kosten voor COVID-19. Deze worden volledig door het Rijk vergoed.

De stijging van de begroting wordt verklaard door:

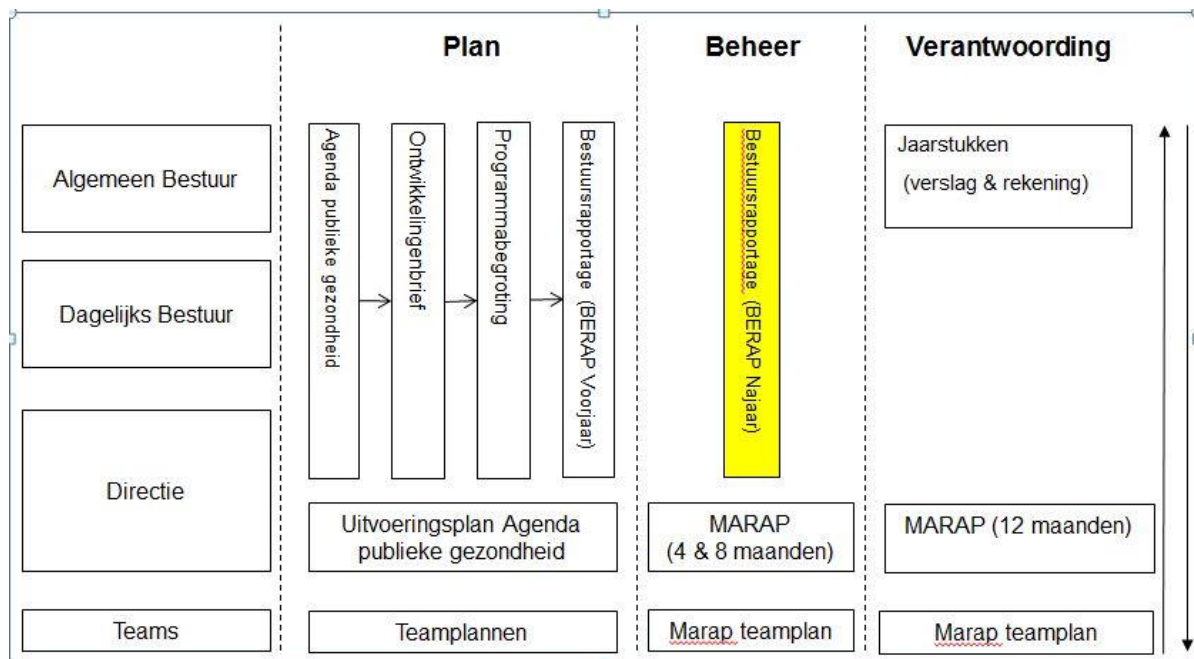
	Bedragen * € 1.000	Mutatie	Dekking
	Totaal vastgestelde begroting	28.400	
1	Kosten Covid	41.000	Rijksbijdrage
2	Kosten zorg ontheemden Oekraïne	185	Rijksbijdrage
3	Kosten Monkeypox	PM	Rijksbijdrage
4	Prenataal huisbezoek	71	Gemeentefonds
5	Aanvullende producten / projecten	1.493	Subsidie
6	HPV-inhaalvaccinatie	300	Rijksbijdrage
7	Hogere kosten (zie toelichting nadelig resultaat)	642	PM
8	Overige mutaties	17	Tarieven / saldo
	Totaal aangepaste begroting	72.108	

In Bijlage 2 zijn de wijzigingen in het vastgestelde format voor een begrotingswijziging verwerkt.

Bijlage 1: Het instrument Bestuursrapportage

GGD IJsselland rapporteert twee keer per jaar aan het bestuur van de GGD over de uitvoering van zijn dienstverlening. De bestuursrapportage in het voorjaar informeert het bestuur over de voorgenomen activiteiten in het betreffende jaar en geeft aan in hoeverre de activiteiten uitgevoerd kunnen worden binnen de gestelde financiële kaders (de programmabegroting). Omdat de programmabegroting voor GGD IJsselland ruim voor aanvang van het boekjaar wordt vastgesteld, is bijstelling op actuele ontwikkelingen vaak noodzakelijk. In de Bestuursrapportage voorjaar 2022 zijn de autonome ontwikkelingen, ontwikkelingen in het bestaande beleid en nieuwe ontwikkelingen geschetst.

De bestuursrapportage in het najaar (het huidige document) geeft een tussenstand over uitgevoerde activiteiten en de uitwerking van de (bestuurlijke) ambities en opdrachten/gestelde doelen over de maanden januari tot en met augustus 2022. De Bestuursrapportage najaar 2022 is onderdeel van de planning- en control-cyclus van GGD IJsselland, zoals deze in onderstaand schema is weergegeven.

Bijlage 2: Begrotingswijziging

Omschrijving (bedrag * € 1.000)	Primitieve begroting	Wijziging	Na wijziging	Omschrijving (bedrag * € 1.000)	Primitieve begroting	Wijziging	Na wijziging
Lasten				Baten			
Programma Publieke gezondheid				Programma Publieke gezondheid			
Reguliere taken	22.558	1.957	24.515	Bijdrage gemeente	14.289	71	14.360
Covid	0	41.000	41.000	Rijksbijdrage	1.119	41.350	42.469
opvang en zorg ontheemden Oekraïne	0	185	185	Overige inkomsten	7.150	1.493	8.643
Monkeypox	0	pm		rijksbijdrage MPX		pm	
Overige meerkosten	0	0	0				
subtotaal	22.558	43.142	65.700	subtotaal	22.558	42.914	65.472
Service en Samenwerken				Service en Samenwerken			
Reguliere taken	185	51	236	Bijdrage gemeente	185		185
subtotaal	185	51	236	Overige inkomsten			
				subtotaal	185	0	185
Algemene lasten en dekkingsmiddelen				Algemene lasten en dekkingsmiddelen			
Exploitatie kosten/overhead	5.684	538	6.022	Bijdrage gemeente	5.684		5.684
Onvoorzien	150	-150	0	overige inkomsten	0		0
Resultaat kostenplaatsen				opslag risico/ziektevervang	0	100	100
Storting reserve	50	100	150	Onttrekking reserve	0	25	25
Exploitatie resultaat				Exploitatie resultaat	0	642	642
Subtotaal	5.684	488	6.172	subtotaal	5.684	767	6.451
Totaal	28.427	43.681	72.108	Totaal	28.427	43.681	72.108

Bijlage 3: Overzicht aanvullende projecten

Omschrijving project	Overheveling 2021 / Beginsaldo	Subsidie 2022	Beschikbare subsidie
ZWOLLE GEZONDE STAD	0	46.998	46.998
RAALTE GEZOND	-16.684		-16.684
GIDS GELDEN RAALTE	47.584		47.584
GEZONDE SCHOOL	0	59.500	59.500
SGID 2020-2021	8.700		8.700
GEZONDE SCHOOL DEVENTER 2019-2020	-5.954	49.272	43.318
MAKELAAR JONG LEREN ETEN		PM	
SUICIDEPREVENTIE		PM	
REGIONALE COÖRDINATIE WVGGZ	0	106.116	106.116
SAMEN IN BEWEGING	-25.674		-25.674
DASHBOARD VITAAL VECHTDAL		PM	
REGIONAAL PROJECT VITAAL EN VEILIG THUIS	48.113		48.113
RKJ IJSSELLAND SAMEN NORMALISEREN		PM	
ONDERSTEUNINGSTRAJECT ROOKVRIJE OMGEVING	0	PM	
POSITIEVE GEZONDHEID STAPHORST	40.155		40.155
COÖRDINATIE EEN TEGEN EENZAAMHEID STAPHORST	3.896		3.896
PROCESBEGELEIDING LOKALE PREVENTIE AKKOORD (LPA) STAPHORST	5.749		5.749
ZIEN DRINKEN, DOET DRINKEN VAN DE ALLIANTIE ALCOHOLBELEID NEDERLAND (AAN)	0	PM	
CORONA GEZONDHEIDSMONITOR JEUGD 2021	13.369		13.369
PROJECTSUBSIDIE BEWONERSINITIATIEVEN LPA 2021	-714		-714
CORONA GEZONDHEIDSMONITOR VOLWASSENEN EN OUDEREN 2022		PM	
CORONA GEZONDHEIDSMONITOR JONGVOLWASSENEN 2022		PM	
CORONA GEZONDHEIDSMONITOR OGGZ		PM	
REGIONALE BEWEGING POSTIEF GEZOND IJSSELLAND		100.000	100.000
INFECTIEPREVENTIE IN DE DAGBESTEDING		PM	
NU NIET ZWANGER DEVENTER		PM	
WELZIJN OP RECEPT REGIO ZWOLLE		PM	
NATUURLIJK GEZONDE WIJKEN (PROV. OVERIJSEL)		15.000	15.000
VERSTERKEN ZINvolle DAGACTIVITEITEN VOOR THUISWONENDE MENSEN MET DEMENTIE		PM	
VOORZORG JGZ		31.944	31.944
JGZ AANV. ACTIVITEITEN TEAM DALFSEN		38.004	38.004
JGZ AANV. ACTIVITEITEN TEAM OLST WIJHE		8.136	8.136
JGZ AANV. ACTIVITEITEN TEAM RAALTE		14.988	14.988
JGZ AANV. ACTIVITEITEN TEAM ZWOLLE		120.949	120.949
JGZ AANV. ACTIVITEITEN TEAM DEVENTER		273.705	273.705
JGZ AANV. ACTIVITEITEN TEAM HARDENBERG		111.013	111.013
JGZ AANV. ACTIVITEITEN TEAM OMMEN		16.638	16.638
JGZ AANV. ACTIVITEITEN TEAM STEENWIJKERLAND		125.888	125.888
JGZ AANV. ACTIVITEITEN TEAM ZWARTEWATERLAND		0	0
JGZ AANV. ACTIVITEITEN TEAM STAPHORST		19.320	19.320
DVO WVGGZ (MELDPUNT VIA + VERKENNEND ONDERZOEK)		184.842	184.842
KANSENCOACH TEAM HARDENBERG		25.000	25.000
Totaal	118.542	1.347.312	1.465.853

De kosten en inkomsten zijn in de begrotingswijziging (bijlage 2) verwerkt binnen het programma Gezondheid .

www.ggdijsseiland.nl

IJsseland

Eerste begrotingswijziging 2022 GGD IJsselland

Omschrijving (bedrag * € 1.000)	Primitieve begroting	Wijziging	Na wijziging	Omschrijving (bedrag * € 1.000)	Primitieve begroting	Wijziging	Na wijziging
Lasten				Baten			
Programma Publieke gezondheid				Programma Publieke gezondheid			
Reguliere taken	22.558	1.957	24.515	Bijdrage gemeente	14.289	71	14.360
Covid	0	41.000	41.000	Rijksbijdrage	1.119	41.350	42.469
opvang en zorg ontheemden Oekraïne	0	185	185	Overige inkomsten	7.150	1.493	8.643
Monkeypox	0	pm		rijksbijdrage MPX		pm	
Overige meerkosten	0		0				
subtotaal	22.558	43.142	65.700	subtotaal	22.558	42.914	65.472
Service en Samenwerken				Service en Samenwerken			
Reguliere taken	185	51	236	Bijdrage gemeente	185		185
subtotaal	185	51	236	Overige inkomsten			
				subtotaal	185	0	185
Algemene lasten en dekkingsmiddelen				Algemene lasten en dekkingsmiddelen			
Exploitatie kosten/overhead	5.484	538	6.022	Bijdrage gemeente	5.684		5.684
Onvoorzien	150	-150	0	overige inkomsten	0		0
Resultaat kostenplaatsen				opslag risico/ziektevervanging	0	100	100
Storting reserve	50	100	150	Onttrekking reserve	0	25	25
Exploitatie resultaat				Exploitatie resultaat	0	642	642
Subtotaal	5.684	488	6.172	subtotaal	5.684	767	6.451
Totaal	28.427	43.681	72.108		28.427	43.681	72.108